

Ponický

Evidenčné číslo: EV 870/08

• Obecný občasník • Číslo 10 • Máj 2013

SPRAVODAJKA

Ďakujeme!

Občianske združenie „Ponickje deti“ ďakuje všetkým,
ktorí pre deti podarovali 2% z daní z príjmu za rok 2012.

Ponická fujarka 2013

V nedeľu 14. 4. 2013 sa v Kultúrnom dome v Ponickej
Lehôtke uskutočnil už 31. ročník súťažnej prehliadky detského
hudobného folklóru. Súťaž je určená základným školám, detským
folklórnym súborom, spevákom a inštrumentalistom v okrese Banská
Bystrica. Organizátorom je Stredoslovenské osvetové stredisko v
spolupráci s obcou Poniky. Porotu tvorili: Mgr. Igor Gašpar, PhD., Mgr.
Miriam Kubandová, Mgr.art. Martin Kašša. Úspechy boli nasledovné:

Kategória 6 – 10 rokov /1.- 4. ročník ZŠ/

Sólový spev:

1. miesto: **Johanka Šávoltová (DFS Matičiarik)**
2. miesto: Laura Fodorová (ZŠ Slovenská Ľupča)
3. miesto: Saskia Anna Výberčiová (ZŠ Radvaň)

Spevácke skupiny:

1. miesto: **DFS Prvosienka**
2. miesto: DFS Dratvárik
3. miesto: DFS Radosť

Tradičné ľudové nástroje:

2. miesto : Patrik Šavolt - drumbľa (Prvosienka)

Kategória 11 – 15 rokov /5.- 9. ročník ZŠ/

Sólový spev:

1. miesto: **Petra Lenárová (DFS Radosť)**
2. miesto: Veronika Straková (DFS Prvosienka)
3. miesto: Emma Hutková (DFS Dupkáčik)

Spevácke skupiny:

1. miesto: **DFS Dupkáčik**
2. miesto: DFS Dratvárik
3. miesto: DFS Radosť

Tradičné ľudové nástroje:

1. miesto: **Vladimír Slávik - cimbal (Prvosienka)**
2. miesto: Ján Repka - pišťalka (DFS Radosť)
3. miesto: Marcel Berky - husle (ZŠ Hrochot)

Ľudové hudby

1. miesto: **ZUŠ J.Cikkera a DFS Radosť**
2. miesto: DFS Prvosienka
3. miesto: DFS Dratvárik

Cenu diváka získal DFS Dupkáčik

Hlavnú cenu, Ponickú fujarku 2013 získal: **DFS Prvosienka.**

Gratulujeme!

Vstupenka na festival

Vstupenka platí pre jednu osobu
na jeden deň.

XVII. ročník DFF

„Zdola ponického mlyna...“

08. jún – 09. jún 2013

foto: Jaroslav Scholtz

Deň kraslíc

Malý zajko v tráve čupí,
sleduje jak jar sa budí.
Všetko živé sa raduje,
na Veľkú noc sa hotuje.
Privítajme sviatky jari,
nech sa všetkým dobre darí!

Dňa 25. 3. 2013 o 15:00 v jedálni MŠ

Každoročnou tradíciou materskej školy sa stala príprava na sviatky jari spojená so zdobením vajčiek. Teší nás, že k nám každý rok prijmu pozvanie nielen rodičia, ale aj starí rodičia, tety, ujovia, krstné mamy ...

Škôlka sa premenila na farebnú krajinu plnú nápadov. Atmosféra počas celého popoludnia bola príjemná, veselá a hlavne tvorivá. Detičkám na tvárach ihral úsmev, v očiach žiarili hviezdičky a v srdiečkach hrial pocit, že sú tam, kde im je dobre a s tými, ktorých majú radi. Vajíčka sa všetkým vydarili. Niektorí skúšali nové techniky, nápady a triky, iní vyrábali ikebany.

Nakoniec sme spoločne urobili výstavu prác na prízemí materskej školy. Celá chodba ožila. Výzdoba sa páčila všetkým.

Ľudia chodili, obdivovali a chválili spoločné dielo a nás hreje dobrý pocit z toho, že v dnešnom uponáhľanom svete si viete aj napriek nedostatku času nájsť chvíľu na to, aby ste so svojimi detičkami strávili príjemné chvíle v našej materskej škole a tak sa spoločne podieľali na takýchto vydarených akciách. Tešíme sa na vás aj na budúci rok.

p. uč. Jaroslava Berčíková

Deň Veselých zúbkov

11. 3. 2013 sa materská škola zapojila do projektu VESELÉ ZÚBKY.

V materskej škole nás navštívila pani Dagmar Sokolská, ktorá detičkám porozprávala o tom, ako sa majú správne umývať zúbky. Na začiatku príjemného dopoludnia si deti vypočuli v podaní p. uč. Veroniky Šávoltovej príbeh o dievčatku Dorke, ktorú strašne boleli zúbky. Deti hľadali príčinu, prečo ju zúbky bolia. Triedili potraviny na zdravé a nezdravé, ale chutné. Naši kamaráti presne vedeli, čo je pre nás a naše zúbky zdravé. Pomohli vyliečiť zúbok našej kamarátky Dorke a spoločne sa pustili do ovocnej hostiny. Po rozprávke si deti pozreli na videu prezentáciu o správnom čistení zúbkov a spoločne si zaspievali pesničku ZÚBKY. Po prezentácii si detičky vyskúšali na veľkej imitácii chrupu ako sa zúbky správne čistia. Malí i veľkí si vyfarbili obrázok veveričiek, ktoré sa spoločne s fotkami z akcie poslali do Bratislavy.

Dopoludnie s detičkami bolo plné zábavy, tanca i zaujímavých informácií. Popoludní sa stretli v materskej škole aj rodičia, ktorí si prišli doplniť informácie o správnom čistení zúbkov a o tom ako pomôcť svojim detičkám pri čistení. Dopoludnie s malými kamarátmi a popoludnie s rodičmi bolo príjemné a hlavne poučné. Do materskej školy prišla začiatkom mája veľká KRABICA. Čo v nej bolo? Deťom prišli z projektu VESELÉ ZÚBKY: zubné kefky, zubné pasty a presýpacie hodiny. Myslím si, že tento projekt sa vydaril. Strávili sme spoločne s detičkami a rodičmi príjemné dopoludnie i popoludnie. Spoločne sme sa zabavili, ale hlavne sme sa niečo nové naučili.

p. uč. Jaroslava Berčíková

Zápis do materskej školy

... sa uskutočnil v dňoch od 04. 03. 2013 – 08. 03. 2013 v MŠ Poniky, od 08,00 – 12,00 hod. Do materskej školy k nám zavítali detičky so svojimi rodičmi, ktoré nás už poznajú, no prišli sa k nám zapísať aj detičky, ktoré u nás v škôlke ešte neboli. Všetci si rýchlo zvykli. Rodičia konzultovali rôzne otázky s pani riaditeľkou a detičky spoznávali prostredie materskej školy a veselo sa zabávali v triede s veľkými kamarátmi. Všetkým sa v materskej škole páčilo. Keď nastala chvíľa odchodu, nikomu sa nechcelo domov. Boli aj slzičky, ale dobrou správou pre nás a našich kamarátov je, že sa v septembri stretneme v materskej škole už ako škôlkari. TEŠÍME SA NA VÁS!

p. uč. Jaroslava Berčíková

Na výlete v Banskej Štiavnici

Už dlhšiu dobu sme sa pripravovali na organizáciu Školy v prírode aj pre žiakov II. stupňa ZŠ. Keďže naplánovanú akciu sa nepodarilo uskutočniť podľa prvého plánu, zvolili sme inú alternatívu, no s podmienkou, že ostaneme v lokalite Štiavnické vrchy. Pôvodne sme mali ísť do rekreačného zariadenia Pod Sitnom, avšak pre nízky počet žiakov nám to v poslednej chvíli nebolo umožnené. Hoci v RZ Pod Sitnom boli neskôr ochotní vyjsť nám v ústrety v inom termíne, my sme už museli hľadať iné riešenie, ktoré sa nakoniec ukázalo ako najlepšie.

Mini-škola v prírode mala turisticko-poznávací charakter. Keďže sa pôvodné ciele ŠVP zmenili a skrátila sa aj doba výletu, zmenili sme aj spôsob vyučovania a nebrali sme so sebou žiadne učebnice či zošity. Výlet sa niesol v štýle: **„Raz vidieť je lepšie ako stokrát počuť.“**

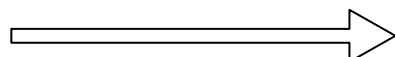
Od nedele 28. apríla do stredy 1. mája 2013 sme spoznávali štiavnické tajchy, prírodné, kultúrne i technické pamiatky a zaujímavosti mesta zapísaného v pamiatkach UNESCO. V tomto roku je to už dokonca 20 rokov a Banská Štiavnica, bohatá na rôzne kultúrne akcie ako koncerty, remeselnícke dielne a trhy, koncerty a aktivity pre deti, mládež i dospelých, si toto výročie bude po celý rok pripomínať.

Ubytovali sme sa v Hosteli sv. Juraj. Turistom je známejší pod názvom Skautský dom. Desať žiakov 8. ročníka bývalo v skautských podmienkach v jednej miestnosti a prechod do ostatnej časti tejto historickej stavby bol možný len cez izbu, v ktorej bývali p. učiteľky M. Palovičová a M. Kutelyová. Stravovanie sme si museli zabezpečiť sami, ale zvládli sme to dobre a malo to svoje čaro.

Prvý deň výletu sme vyšli Trojičným námestím hore a ďalej stúpali lesným chodníkom po zelenej turistickej značke. Už po pár minútach sa nám naskytl jedinečný pohľad na Veľkú vodárenskú nádrž s nádherným tyrkysovým zafarbením. Pokochali sme sa touto hrou farieb a kráčali o trochu vyššie k Malej vodárenskej nádrži, kde sme si oddýchlili a posilnili sa. Ďalej sme pokračovali na Červenú studňu, kde je rázcestie viacerých náučných chodníkov, turistických, cyklistických či bežkárskeho tratí.

Miško, Zuzka, Boba, Bibka, Veronika, Pat'ka, Rastík, Nikki, Domčo, Nelka
a štiavnické jašteričky

Naše ďalšie kroky viedli po Náučnom chodníku Milana Kapustu (významného prírodovedca a ochranára) po žile Terézia, aby sme sa bližšie oboznámili s ťažkým životom baníkov a v neposlednom rade sa potešili z nádherných výhľadov na Banskú Štiavnicu. Zastavili sme sa aj pri najvyššie položenom tajchu Ottergrund. Mierne vyšŕavení sme sa vrátili naspäť do mesta, hoci niektorí mali snahu aj sily vyjsť ešte aj na Paradajz. Preto sme si tento cieľ naplánovali na najbližší výlet počas niektorého teplého víkend. Cestou z túry sme sa zastavili v Informačnom centre a absolvovali krátku prechádzku štôľňou Michal. Nakúpili sme suveníry na pamiatku a išli si oddýchnuť. Večernú prechádzku mestom sme si spestrili pizzou, ktorá nám dodala síl na ponocovanie.

Druhý deň sme navštívili pomerne novú štiavnickú atrakciu – originálny projekt pod názvom Terra Permonia. Tu sme strávili niekoľko hodín, ktoré ubehli veľmi rýchlo, veď sme vytvárali rôzne zaujímavé predmety: na centrifúge miešali farby, v mikrovlnke sušili papier, vo vynálezovni skladali, rezali, píli, strihali, zvärali, vo fosforovni tvorili zaujímavé tvary na stene... Na záver sme sa potešili dokonale premysleným vláčikovým modelom. Navštívili sme Banskštiavnický betlehem, aj Klopačku, kde sme sa pohostili zaujímavými čajkami (Šisi-koko) a večer sme si opekali priamo pod hradbami Starého zámku.

Posledný deň výletu sme strávili aj s niektorými rodičmi. Svoje zážitky sme obohatili návštevou Starého zámku a Nového zámku. Na záver sme absolvovali prechádzku k jazeru Klinger, ktorá síce bola dlhšia ako sme pôvodne plánovali, ale k cieľu sme sa predsalen úspešne dostali. Výlet nám ubehol veľmi rýchlo, no aj napriek kilometrom v nohách sme ani zďaleka nestihli pochodiť všetky skvosty a jedinečnosti Štiavnických vrchov. Pravdupovediac sa nám domov nechcelo ísť, a tak sme si sľúbili, že sa do strmých uličiek rozprávkovvej Štiavnice určite čoskoro vrátíme. ■

Úspechy našich žiakov

Žiaci 8. a 9. ročníka **Sebastián Ježek, Nicolas Kača, Patrik Lašut, Peter Lokša, Daniel Oros, Nikki Samek a Rastislav Stacho** sa pod vedením pána učiteľa Tomáša Trudiča zúčastnili obvodného kola starších žiakov v malom futbale ZŠ a OG. V skupine sa umiestnili na 1. mieste, a tak hneď na druhý deň išli do finále a umiestnili sa na 2. mieste. To ich posunulo do krajského kola, ktoré sa bude konať v Krupine. Chlapcom gratulujeme a držíme im palce v ďalších zápasoch!

Športovo nadané deti máme aj v nižších ročníkoch. Tie mohli svoje kvality predviesť na Kinderiade vo viacerých športových disciplínach. Pán učiteľ T. Trudič vytvoril 8-členné družstvo zo žiakov 2. až 4. ročníka (Ema Kaplánová, Terézia Klementisová, Ema Strelníková, Nora Škutová, Patrik Šávolt, Richard Škuta, Tomáš Koreň a Marek Klementis). Súťažilo sa vo viacerých disciplínach, pričom všetci účastníci museli absolvovať beh na 60 metrov. V ďalších kategóriách naše deti uspeli nasledovne:

DISCIPLÍNA	ÚČASTNÍK	MIESTO
Hod 1 kg loptou Beh na 60 metrov	Terézia Klementisová, 3. ročník	6.
Hod kriketovou loptou	Ema Strelníková, 4. ročník	6.
Skok z miesta Beh na 60 metrov	Patrik Šávolt, 2. ročník	4. 1.
Hod kriketovou loptou	Tomáš Koreň, 4. ročník	6.

V konkurencii 8-členných družstiev z 30-tich škôl je to pomerne dobrá bilancia a mladším žiakom prajeme veľa síl a chuti do športovania ☺ ! Úspechy zaznamenali naši žiaci nielen v športových, ale aj vo vedomostných súťažiach. V súťaži EXPERT Geniality show si žiaci vyberajú zo štyroch tém: Spoločnosť kedysi a dnes, Do you speak English?, Bity a bajty, Tajomstvá prírody.

Najúspešnejší boli **Daniela Pažitná** v téme Spoločnosť kedysi a dnes, a **Nikki Samek** v téme Tajomstvá prírody. Zo všetkých súťažiacich sa dostali vo svojej téme do prvej stovky, čo je tiež pekný úspech.

Mimoriadny úspech sme zaznamenali tento školský rok v medzinárodnej súťaži MATEMATICKÝ KLOKAN. Zúčastňujú sa jej žiaci základných aj stredných škôl. Už po druhýkrát sa do tejto súťaže mohli prihlásiť aj prváci. Niektorí z nich sa s nadšením do súťaže zapojili a práve prvák **JANKO MATULA** vyriešil Klokanka na 100 %. Takýto úspech v histórii matematických súťaží nie je bežný jav. Veď byť jedným z najlepších z viac ako 58 000 súťažiacich je naozaj obrovský úspech. Janko, gratulujeme! Ďalší úspešní klokankovia boli: **Nikolka Lomenová** z 2. ročníka, **Janko Kliment** z 3. ročníka a **Tomáško Koreň** zo 4. ročníka, ktorý okrem diplomu úspešného riešiteľa získal aj diplom šampióna školy, keďže vo svojej kategórii prekonal najviac rovesníkov.

GRATULUJEME!

V štôľni Michal na Trojičnom námestí

Chráňme si to, čo je pre nás vzácné

Príroda sa prebudila do krásnej zazelenanej jari. Bohatá snehová nádielka, ktorá sa nám už mnohým zdala ako „večná“ sa pominula a odkryla aj nechcené. Okolo nás sa objavili staré i nové skládky odpadu v prírode aj v našich vodných tokoch v obci – Vladárke i Zolnej.

Nie je ničím nezvyčajným nájsť na brehoch našich potokov komunálny odpad z domácností, množstvo plastových fliaš a mikroténových sáčkov, ktoré lemujú brehy vodných tokov, nie len priamo v obci, ale aj mimo nej. Výnimkou nie je ani nefunkčný televízor, či autobatérie. O opotrebovaných pneumatikách ani nehovoriac. Čo keby si ryby chceli pozrieť telku? My im to radi doprajeme, veď máme všetkého dosť, tak prečo by sme sa nepodelili?

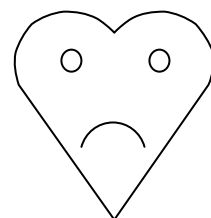
Sme ľudia – gramotní, vzdelaní, rozhladení... no aj napriek tomu nám evidentne nerobí ani najmenší problém zbaviť sa nadbytočného dopadu „premiestnením“ do prírody alebo do vodného toku. Pritom obec zabezpečuje pravidelný vývoz ako komunálneho odpadu, tak aj triedeného odpadu a nadrozmerný odpad, prípadne nebezpečný a elektrický odpad je možné odovzdať do kontajnera pri obecnom úrade v čase a termíne na to určenom.

Ing. Miroslava Ondrejkočová

Ďalšou z možností ako zlikvidovať nadmerné množstvo odpadu, ktoré nemožno odstrániť bežným spôsobom (komunálny a triedený odpad) je kontaktovať obecný úrad a spoločne sa nájsť vhodné riešenie k spokojnosti nás všetkých. Väčšinou sa každý tvári a správa „ja nič, ja muzikant“. Ale keď sa každý pohoršuje nad tým množstvom odpadu v našom okolí, kto ho tam vlastne prinesie? Skúsme sa zamyslieť, každý sám za seba a z prechádzky v lese si do batohu pribalíme aj sáčky a fľaše, ktoré sme minuli. Veď ruky nám neodpadnú a „my“ si s týmto odpadom poradíme oveľa ľahšie ako naša príroda. Tak čo skúsime to? Myslím si, že by sme mohli...Veď odmenou pre nás všetkých bude krajšie a zdravšie prostredie okolo nás, ktoré budú potrebovať aj ďalšie generácie po nás. ■

VANDALIZMUS v Ponikách neutícha

Dôkazom toho je zdevastované srdce na oddychovej zóne pri vstupe do obce. Zároveň boli poškodené aj uvítacie obecné tabule. V oboch prípadoch sa už pracuje na odstránení škôd a čoskoro srdce i tabule opäť uvidíme na svojich miestach. Žiadame aj Vás, milí občania, aby ste si všimli prostredie, v ktorom žijete, a v prípade znehodnocovania informovali príslušné orgány.

Energetické okienko Priateľov Zeme

Energetické okienko je súčasť energetického poradenstva Priateľov Zeme-CEPA. Ak by ste sa chceli dozvedieť viac o možnostiach úspor tepla a elektriny, využívaní obnoviteľných zdrojov alebo sa chcete poradiť pred rekonštrukciou svojho domu, napíšte nám na adresu klima@priateliazeme.sk alebo zavolajte na čísla 0917 442 522 alebo 048 419 3718.

Otázka: Na aké účely sa používajú slnečné kolektory?

Odpoveď: V našich podmienkach sa najčastejšie používajú na prípravu teplej vody. Malá časť inštalácií slúži aj na podporu vykurovania alebo na ohrev vody v záhradných bazénoch. (Keďže veľa ľudí si pletie termické slnečné kolektory s fotovoltaickými panelmi, ktoré z diaľky vyzerajú podobne, pripomíname, že termické slnečné kolektory vyrábajú teplo, fotovoltaické premieňajú slnečné žiarenie na elektrinu. Sú to dva úplne odlišné solárne systémy.)

Otázka: Koľko slnečných kolektorov je potrebné na prípravu teplej vody pre 4 - 5 člennú rodinu?

Odpoveď: Závisí to vždy od spotreby teplej vody v konkrétnej domácnosti. Ak chcete navrhnuť optimálny solárny systém, musíte tento údaj vedieť. Štvorčlennej rodine môže stačiť 200 l bojler a 2 kolektory, ale je rovnako možné, že jej nebude stačiť ani 300 l bojler a 3 kolektory. Je totiž rozdiel medzi rodinou s dvoma malými deťmi a rodinou, v ktorej študujúce deti chodia domov iba občas. Okrem toho, ak máte vlastnú vodu (napríklad zo studne) alebo platíte za vodu iba málo, obvyčajne nešetríte a spotrebujete toľko teplej vody, koľko jej máte k dispozícii. Zjednodušene sa ale dá povedať, že príprava teplej vody pre 4 až 5-člennú domácnosť si priemerne vyžaduje solárny systém s 3 kolektormi (asi 5 m² kolektorovej plochy) a 300 l solárny bojler.

Otázka: Ak sme 4-členná rodina a chceme si inštalovať solárny systém, musíme kupovať nový 300 l bojler, keď nám doteraz na prípravu teplej vody stačil 100 l elektrický bojler? Nemohli by sme použiť tento starý, ale funkčný bivalentný bojler, ktorý má aj pripojenie na teplovodný kotol na drevo?

Odpoveď: Klasický elektrický bivalentný bojler nemožno pripojiť na solárny systém, pretože solárny systém pracuje s vyššími prevádzkovými teplotami. Solárny bojler má zvyčajne väčší objem ako klasický elektrický. To preto, aby poskytol určitú zásobu teplej vody aj pre prípad krátkodobého nepriaznivého počasia. Slnečné kolektory ohrievajú vodu iba cez deň. Keď je slnečného žiarenia dostatok, ohrieva vodu v bojleri zospodu horúce médium z kolektorov. Ak je ale žiarenia nedostatok, voda sa aj v solárnom systéme v hornej polovici dohrieva elektricky. Solárny systém je teda navrhnutý tak, aby príprava teplej vody spotrebovala minimálne množstvo elektriny.

Väčšina klasických elektrických bojlerov je pripojených na elektrinu bez časového obmedzenia. To znamená, že keď spotrebujete ohriatu vodu, voda v bojleri sa automaticky doplní studenou vodou z vodovodu a v bojleri sa zapne elektrická špirála, ktorá doplnenú studenú vodu hneď ohrieva. Voda sa teda ohrieva priebežne a stačí menší bojler. Je to ale neefektívny a drahý spôsob ohrevu vody. Časť domácností už na to prišla a bojler majú pripojený iba na tzv. nočný prúd, ktorý je lacnejší ako denný. Na oplátku si ale musia sledovať spotrebu teplej vody, aby počas dňa neostali bez nej.

Otázka: Koľko stojí solárny systém pre 4-člennú rodinu (komplet zariadenie + montáž) a koľko trvá inštalácia?

Odpoveď: Cenníkové sumy najpredávanejších kompletných solárnych systémov v normálnych podmienkach vrátane montáže sú 2 850 EUR (2 kolektory a 200 l bojler, z toho materiál je 2500 EUR a doprava s montážou stojí 350 EUR) a 3 880 EUR (3 kolektory a 300 l bojler, z toho materiál je 3 400 EUR a doprava a montáž 480 EUR). Celá zostava môže stáť aj menej (napríklad ak kúpite menej kvalitné kolektory alebo ak sú kolektory umiestnené blízko bojlera a stačí menej potrubia a menej práce - to sa ale dá vyčíslieť až po obhliadke). Existujú aj drahšie vákuové a trubicové kolektory, a príslušenstvo (regulácia, čerpadlová jednotka a podobne). Montáž celého systému trvá obvyčajne 2 až 4 dni, záleží od podmienok. Jednoduchý systém sa dá inštalovať aj za jeden deň.

Otázka: Aká je návratnosť solárneho systému?

Odpoveď: Návratnosť sa pohybuje od 8 do 15 rokov, záleží od systému a spotreby teplej vody - čím vyššia spotreba, tým rýchlejšia návratnosť. Keďže životnosť solárneho systému je aspoň 25 rokov, ide o praktickú alternatívu k tradičnému dôchodkovému sporeniu. Solárny systém by už dnes nemal chýbať na žiadnom dome s vhodnou polohou a orientáciou voči slnku. ■

Dedičstvo otcov zachovaj nám, Pane...

Mgr. Jana Turčanová

...mnohí z nás často upierajú zrak k Bohu práve s touto naoko krátkou, pre mnohých možno bezvýznamnou, ale predsa tak veľavravnou vetou. Veľakrát si ani neuvedomujeme, akú hĺbku a aké dôležité posolstvo v sebe ukrýva... Pre našich farníkov sa na jedno popoludnie práve táto vetička stala hlavným mottom. Posledná aprílová, krásna a slnečná nedeľa bola totiž dňom, kedy nás navštívil ThDr. Gabriel Brendza, PhD., toho času správca farnosti Selce pri Banskej Bystrici, ktorý popri všetkých svojich funkciách pôsobí aj ako prednášajúci na Teologickom inštitúte v Badíne. Dvere kostolíka v Ponickéj Hute otvorilo asi tridsať poslucháčov...

Cieľom návštevy o. Brendzu bola prednáška na tému s jednoduchým názvom „Svätí Cyril a Metod“. Názov jednoznačný, známy a pre Slovákov často počúvaný. No už po prvých slovách sme pochopili, aká je táto téma široká, koľko súvislostí, informácií a poznatkov za sebou skrývajú mená týchto dvoch mužov. Prednáška bola rozdelená na dve časti: historický kontext pôsobenia a duchovný odkaz vierozvestov. V roku 2013, ktorý je oficiálne vyhlásený za „Rok viery“, si totiž pripomínáme 1150 rokov od príchodu sv. Cyrila a sv. Metoda na naše územie. Je to pre našu Cirkev veľmi významné jubileum, a to ako v domácom ponímaní, tak i v zmysle stredoeurópskom, resp. európskom. Zaujímavé rozprávanie otca Brendzu sa odrazilo od čias dávno predchádzajúcim rok 863, nakoľko je dokázané, že počiatky kresťanstva i kresťanskej kultúry ako takej na našom území existovali už skôr, niekedy koncom 8. storočia. Známa je tzv. Synoda pri Dunaji, ktorá predstavuje akýsi prvotný dochovaný dôkaz o existencii kresťanstva v tomto priestore.

História zakorenenia viery v Ježiša Krista medzi Slovanmi je úzko spätá s franským panovníkom Karolom Veľkým, ktorému, už ako zrelému kresťanovi, veľmi ležal na srdci osud okolitých „pohanských“ národov. Aj preto apeloval na svojich ľudí vyslaných na našej územie, aby boli misionármi a zvestovali nášmu ľudu „novú“ kresťanskú vieru. Lež u nás sa tieto snahy ujímali len veľmi pomaly, pretože tunajší ľud mal s Frankami veľmi zlé a zložené politické vzťahy. Napriek tomu z dochovaných záznamov vieme, že už niekedy v rokoch 828 až 833 salzburský arcibiskup Adalrák konsekroval v Nitre počas vlády kniežaťa Pribinu prvý katolícky kostol na našom území. No v tomto čase bol Pribina ešte pohan...

No Boh svoj ľud viedol ďalej, o čom svedčí aj fakt, že susedné Moravské kniežatstvo na čele s Mojmirom už malo pevnejší kresťanský základ. Legenda dokonca hovorí, že Mojmír už bol synom kresťanských rodičov. A tak po spojení Nitrianskeho a Moravského kniežatstva, ktorým vznikla Veľká Morava a po nastúpení kniežaťa Rastislava na trón sa veci pohli dopredu rýchlejšie. Výsledkom Rastislavovho snaženia a diplomatického úsilia ku nám napokon v roku 863 prichádzajú solúnski bratia Konštantín a Metod – s hotovým písmom, hlaholikou.

Blahoželáme!

V mesiacoch marec až máj roku 2013 sa krásneho životného jubilea dožili a dožívajú títo naši spoluobčania:

60 rokov:

Štefan Kubík, Na píle č. 1
Ružena Hrašková, Pofná č. 119
Ondrej Ondrejko, Na Vladárke č. 103
Anna Palovičová, Na Hlinku č. 323
Alžbeta Grosshappelová, Na píle č. 20

70 rokov:

Ján Ondrejko, Podžiar č. 101
Anna Kapustíková, Horná ulica č. 268
Juraj Kolenička, Podžiar č. 99
Ing. Dušan Bielik, Ponická Cesta č. 13
František Zachar, Dolná ulica č. 109
Ľudvík Zachar, Dolná ulica č. 112

**Srdečne blahoželáme
k významnému životnému jubileu
90 rokov**

pani Anne Hegedúsovej
Dolná ulica č. 89, Poniky

Všetkým našim jubilantom srdečne
blahoželáme a prajeme ešte veľa pevného
zdravia, šťastia a spokojnosti
v kruhu najbližších.

Prekladajú Sväté písmo, do staroslovienského jazyka uvedú aj liturgiu a štyridsať mladých mužov začnú vychovávať za našich „domácich“ kňazov. V roku 867 odchádzajú do Ríma a získavajú od pápeža Hadriána II. oficiálne povolenie na zavedenie staroslovienčiny ako oficiálneho liturgického jazyka pre etniká žijúce na našom území. Ďalšie udalosti z ich života už dobre poznáme z početných životopisov, kníh, dokumentov... Je však na mieste otázka, ako často, v akej úcte a s akým úmyslom sa stavíme k udalostiam, ktoré sú pre náš geografický i demografický priestor jedny z najdôležitejších.

Príchod týchto dvoch nesmierne vzdelaných a svätých mužov na naše územie totiž neznamená len nové písmo či uznanie liturgie. Je to obrovský kultúrny počin, ktorým oni v podstate s predstihom 1000 rokov začali obrodný proces na sebaurčenie Slovákov i ostatných slovanských národov. Veď presne na jubilejné výročie ich príchodu v Martine vzniká Matica slovenská, každé ich významné výročie bolo späté s pohybom nášho národa, a to nie až v tak dávnej minulosti (Púť na Velehrade a pod.). Každý rok 5. júla si ich zásluhou Mons. Štefana Moysesova pripomínáme už aj oficiálne v kalendári, slávime cirkevný i štátny sviatok. Bolo by však veľmi povzbudzujúce, keby sme si ich dokázali uctievať aj v obyčajných dňoch. Lebo ak zabudneme na našu históriu, podkopeme tým korene aj našej viery... ■

(Lahár je bahenný prúd, vznikajúci pri vulkanickej činnosti.) Z čias aktívnej činnosti stratovulkánu Poľany je známy zaujímavý chránený prírodný výtvor Zolniansky lahár. Prírodná pamiatka sa nachádza severne od mesta [Zvolen](#), naľavo od cesty zo Zolnej do Sebedína. Chránené územie má rozlohu 3 242 m² a za chránené bolo vyhlásené v roku 2000. Dôvodom vyhlásenia je ukážka odkryvu lahárového prúdu. Územie je významnou lokalitou pre poznanie prírodných pomerov Slovenského stredohoria, ktoré bolo vytvorené sopečnou činnosťou v tretohorách. Na území sa nachádzajú paleontologické nálezy.

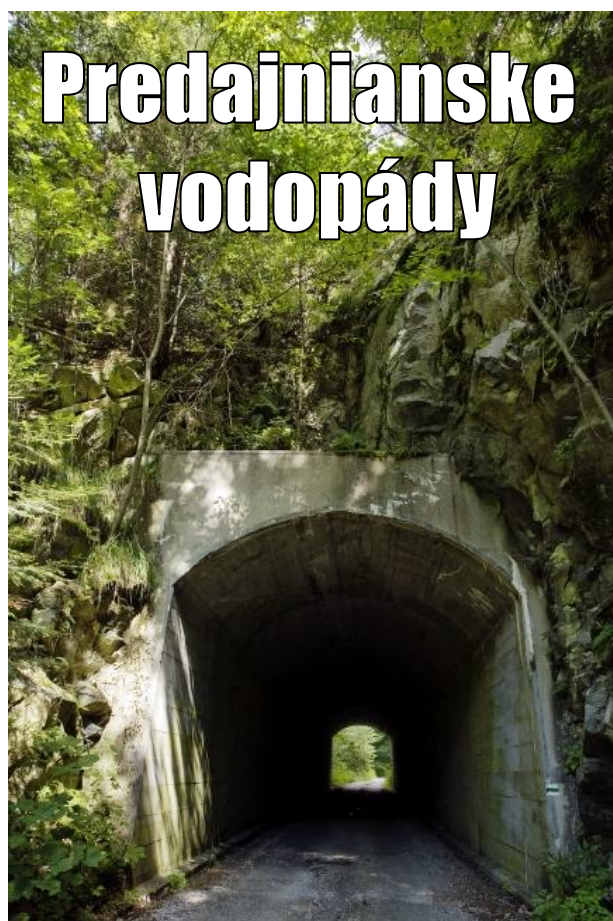
V dávnej minulosti tu bol kameňolom zv. Štampľoch. Ťažil sa tu sopečný tuf, výborný, ľahko opracovateľný stavebný kameň už koncom 13. storočia. Z neho je postavený kostol z r. 1292, kaštieľ a všetky staršie budovy v obci Zolná. Dosiaľ na mnohých neomietnutých budovách vidieť, do akých pravidelných tvarov sa dal tento stavebný kameň ľahko opracovať. Dĺžka tohto bahenného prúdu od Poľany je cca 18 km a rozdiel výšok presahuje 800 m. To, že ide skutočne o sopečný bahenný prúd, potvrdzujú zvyšky stromov i chaotické usporiadané brekcie. Našli sa tu odtlačky vavrínu, trstiny i šišky borovice (*Pinus maritima*). Hojne sa tu vyskytuje drevný opál.

Prírodná pamiatka

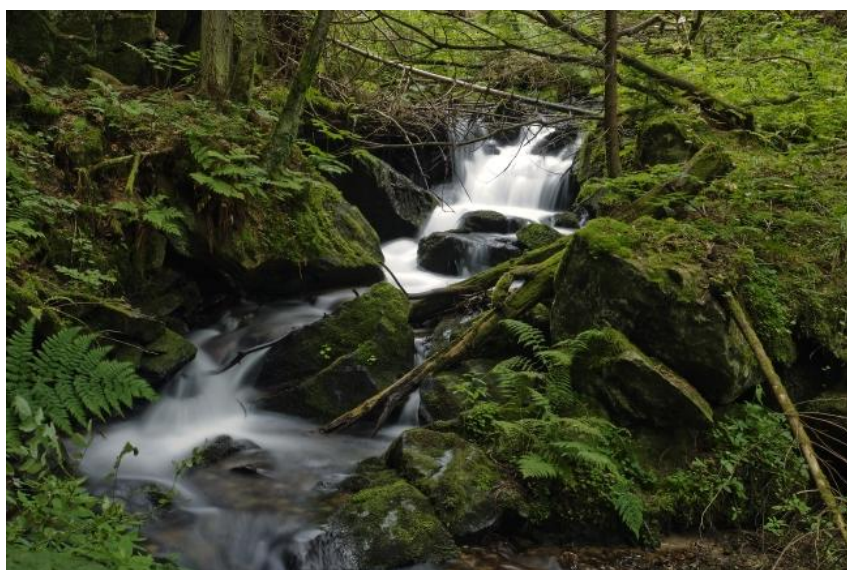
Zolniansky lahár

Najnovšie výskumy ukázali, že drevný opál nepochádza z tisov, ale z brestov, ktoré tu rástli pod tismi. V lomovej stene vidieť zvyšky skamenených kmeňov a konárov stromov, ktoré prúd lávy vyvrátil a pohltil. Tento chránený prírodný výtvor je veľmi cennou lokalitou, ktorá ešte len čaká na dôkladné preskúmanie. Je to ojedinelý jav v Európe, pretože takéto javy sú známe len z ostrova Jáva, odkiaľ pochádza aj pomenovanie. ■

Predajnianske vodopády

Prírodná pamiatka Predajnianske vodopády sa nachádza v katastri obce Predajná na vodnom toku Čelno. Územie s rozlohou 117 000 m² bolo za chránené vyhlásené v roku 1991 vtedajším Okresným úradom životného prostredia v B. Bystrici za účelom ochrany výrazného geomorfologického prvku (kaskádovitých vodopádov, skalných morí) a zachovalých rastlinných a živočíšnych biocenóz submontánneho stupňa na kryštalinickom podloží dôležitých z vedecko-výskumného, náučného, ekologického a kultúrneho hľadiska. Kaskádovité vodopády a skalné moria boli vytvorené dlhodobým pôsobením povrchových vôd a vodného toku Čelno.

Súčasťou prírodnej pamiatky je aj technická pamiatka *Kelemenov tunel*. V roku 1928 sa prispôbovala úzka lesná cesta na odvoz dreva konskými poťahmi. V mieste, kde ju nebolo možné zasekať do strmého svahu, bol prerazený cez skaly 280 cm široký tunel. Tunel nesie meno autora Ing. Vojtecha Kelemenov, ktorý bol riaditeľom Štátnych lesov a majetkov v Banskej Bystrici počas rokov 1921-1934. Neskôr, keď sa na odvoz dreva začali používať nákladné automobily, tunel prestal tomuto spôsobu prepravy vyhovovať a preto bol v roku 1971 zrekonštruovaný. Po úprave má šírku 440 cm, výšku 435 cm a dĺžku 41,5 m. Vnútro tunela aj jeho portály sú z betónu. Tunel na lesnej ceste je na Slovensku ojedinelou stavbou a preto bol zaradený medzi technické pamiatky. ■

z 19. riadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Ponikách, konaného dňa 17. 4. 2013 o 17.00 hod.

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO

a) berie na vedomie:

- oznámenie pani Idy Gálusovej ohľadne vlastníctva pozemku, kat. územie Poniky, na ktorom vedie miestna komunikácia ulica Hriadky,
- žiadosť o odkúpenie časti pozemku na základe žiadosti Jána Kováča, Ponická Cesta č. 1, Poniky,
- návrh zmluvy spoločného úradu v oblasti sociálnych služieb s účinnosťou od 1. 5. 2013,
- organizačný poriadok Spoločného obecného úradu v oblasti sociálnych služieb,
- cenník poskytovaných služieb na úseku sociálnych služieb,
- správu o kalamite v lesných porastoch v roku 2013 predloženú konateľkou Obecného podniku lesov, spol. s r.o.,
- informáciu o doplňujúcich voľbách na poslanca Obecného zastupiteľstva v Ponikách za volebný obvod č. 3 – Ponická Huta, ktoré sa budú konať dňa 29. júna 2013, t.j. v sobotu,
- návrh predsedu finančnej komisie na prerokovanie platu starostu obce,

b) predbežne schvaľuje:

- odpredaj časti pozemku v prospech žiadateľa Jána Kováča, Ponická Cesta č. 1, Poniky,

c) schvaľuje:

- návrh zmluvy spoločného úradu v oblasti sociálnych služieb s účinnosťou od 1. 5. 2013,
- organizačný poriadok Spoločného obecného úradu v oblasti sociálnych služieb,
- cenník poskytovaných služieb na úseku sociálnych služieb,
- štatút Obcej knižnice v Ponikách,
- projekt obnovy a doplnenia dopravných značiek na komunikáciách v správe obce v celkovej predpokladanej hodnote maximálne 15 000,00 Eur spolu s DPH,
- projekt „Výstavba multifunkčného ihriska“ v areáli Základnej školy s materskou školou Š. Žáryho, Družstevná ulica č. 201, v celkovej predpokladanej hodnote maximálne 65 000,00 Eur spolu s DPH,
- projekt „Revitalizácia detského ihriska“ v obci Poniky, ulica Do Hája, v celkovej predpokladanej hodnote maximálne 10 000,00 Eur spolu s DPH,
- projekt „Zvýšenie obslužnosti obce obstaraním traktora s nosičom kontajnerov“, v celkovej predpokladanej hodnote maximálne 50 000,00 Eur spolu s DPH,

d) neschvaľuje:

- kúpu pozemku žiadateľke Ide Gálusovej, kat. územie Poniky v navrhnutej cene,

e) odporúča:

- starostovi obce konať vo veci vysporiadania pozemkov pod miestnymi komunikáciami a verejnými priestranstvami,
- žiadateľovi Jánovi Kováčovi dať vyhotoviť geometrický plán so zameraním pozemku. Až po predložení geometrického plánu a písomných súhlasov spoluvlastníkov nehnuteľnosti RD bude ObZ v Ponikách žiadateľovi odsúhlasený odpredaj predmetného pozemku,

f) rozhoduje:

- predaj pozemok v kat. území Poniky kupujúcemu Vladimírovi Ružinskému, a to z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je, že žiadateľ predmetný pozemok z časti užíva a má záujem ho využívať ako záhradu,
- predaj pozemok v kat. území Poniky kupujúcim Marekovi Helexovi s manž., a to z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je, že tento pozemok v súčasnosti užívajú vlastníci rodinného domu,
- prenajať pozemky v kat. území Poniky, žiadateľovi AGRO-PONIKY, a to z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je, že cit. pozemky sú vzhľadom na svoj druh určené na poľnohospodárske účely, v súčasnosti nie sú využiteľné na iný účel a žiadateľ v zmysle výpisu z obchodného registra podniká v oblasti poľnohospodárstva,
- prenajať pozemky v kat. území Poniky, žiadateľovi Družstvu chovateľov oviec, a to z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je, že cit. pozemky sú vzhľadom na svoj druh určené na poľnohospodárske účely, v súčasnosti nie sú využiteľné na iný účel a žiadateľ v zmysle výpisu z obchodného registra podniká v oblasti poľnohospodárstva,
- prenajať pozemky v kat. území Poniky, žiadateľovi Vladimírovi Magnovi, a to z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je, že cit. pozemky sú vzhľadom na svoj druh určené na poľnohospodárske účely, v súčasnosti nie sú využiteľné na iný účel a žiadateľ je samostatne hospodáriacim roľníkom,

g) súhlasí:

- so zvolaním zhromaždenia vlastníkov poľných pozemkov v Poľovnom revíri Poniky,

h) poveruje:

- starostu obce Poniky, Mgr. Samuela Brača, zastupovaním obce na zhromaždení vlastníkov poľných pozemkov a pri procese uzatvárania zmluvy o užívaní poľného revíru Poniky,

i) konštatuje:

- že rozsah a náročnosť úloh starostu sa zvýšili za predchádzajúce obdobie a starosta dosiahol v uplynulom období pri zabezpečovaní výkonu prenesenej pôsobnosti štátnej správy a pri výkone samosprávnej pôsobnosti obce veľmi dobré výsledky,

j) určuje:

V zmysle § 11 ods. 4 písm. i) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 4 ods. 2 zákona č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov plat starostovi obce tak, že starostovi obce Mgr. Samuelovi Bračovi zvyšuje základný plat o 20 % s účinnosťou od 1. 1. 2013, t.j. o sumu 319 Eur.

V Ponikách, dňa 17. 4. 2013